

So zvýšením príspevku Slovenska na rozvojovú pomoc by súhlasilo 44% respondentov

Bratislava, 20. október 2009

Podľa septembrového prieskumu verejnej mienky by so zvýšením príspevku Slovenska na rozvojovú pomoc súhlasilo 44% respondentov. Za priveľký ho považuje len 29% percent respondentov. Podľa vládneho návrhu štátneho rozpočtu na roky 2010 – 2012 sa však objem financií určených na konkrétne bilaterálne projekty, ktoré uskutočňujú slovenské subjekty v rozvojových krajinách, zníži až o 60 % v porovnaní s rokom 2009, zo 7,5 mil. € na 3,2 mil. €. Je to ešte nižší objem ako v čase, keď tento program pred 5 rokmi vznikol a Slovensko ešte nebolo členom EÚ ani eurozóny.

Prieskum verejnej mienky o rozvojovej pomoci realizovala agentúra Focus v rámci projektu Nadácie Pontis *Rozvojová pomoc sa nás týka*. Prieskum sa uskutočnil v dňoch 2. – 8. septembra 2009 na reprezentatívnej vzorke 1039 osôb populácie SR vo veku od 18 rokov.

„Cieľom výskumu bolo najmä zmapovať ako verejnosť zaznamenala program rozvojovej pomoci poskytovanej Slovenskom, ako ho akceptuje aj v čase hospodárskej krízy, aké sú preferované spôsoby a prijímatelia pomoci, ako aj názory verejnosti na jej výšku a efektívnosť,“ uviedla Lenka Surotchak, riaditeľka Nadácie Pontis.

„V porovnaní s predchádzajúcim prieskumom v roku 2005 sme zaznamenali prekvapivo veľký výskyt odpovedí „neviem“ - v niektorých prípadoch dvoj až trojnásobne. Tento fakt si vysvetľujeme ako pokles informovanosti verejnosti o rozvojovej pomoci Slovenska a nezáujem o túto tému. Rozvojová pomoc je nástroj medzinárodnej angažovanosti Slovenska ako modernej a zodpovednej európskej krajiny. Je dôležité, aby o jej cieľoch a výsledkoch vedela aj slovenská verejnosť,“ dodáva Lenka Surotchak.

V posledných 6 mesiacoch zaznamenala program rozvojovej pomoci podľa vlastného vyjadrenia pätina respondentov (20%). Títo respondenti najčastejšie uviedli, že išlo o pomoc rozvojovým krajinám v Afrike, Afganistanu a pod. Pritom najčastejším zdrojom informácií o programe rozvojovej pomoci bola pre respondentov televízia (80%).

Sedem z 10 opýtaných (70%) si myslí, že Slovensko by malo poskytovať pomoc ľuďom v chudobných krajinách, čo je však o 13 percentuálnych bodov menej, než tomu bolo v roku 2005. Občania si uvedomujú skutočnosť, že je morálnou povinnosťou vyspelých krajín pomáhať rozvojovým krajinám a že takáto pomoc je potrebná (84%).

Až 60% občanov súhlasí s názorom, že negatívne následky svetovej hospodárskej krízy najviac postihnú chudobné krajiny, a preto im treba zvýšiť aj rozvojovú pomoc. Na druhej strane vyjadrujú určitú skepsu pokiaľ ide o to, či si takúto pomoc môže Slovensko dovoliť, či sa tieto prostriedky dostanú skutočne tam, kde je to potrebné a do akej miery sú tieto prostriedky rozdeľované transparentne. Oproti roku 2005 až o 17 percentuálnych bodov vzrástol súhlas s výrokom, že „Korupcia v rozvojových krajinách je najdôležitejším dôvodom prečo sa pomoc nedostane tým, ktorí ju potrebujú“ (súhlasí 73% v roku 2009 oproti 56% v roku 2005).

grösslingová 59, 811 09 bratislava, tel.: +421 2 5710 8111, fax: +421 2 5710 8125
e-mail: pontis@nadaciapontis.sk, www.nadaciapontis.sk

Medzi najdôležitejšie motivácie rozvojovej pomoci patrí predovšetkým všeobecná „potreba pomôcť ľuďom v núdzi“ a špecificky potom „pomôcť deťom“. Obyvatelia Slovenska si myslia, že naša krajina môže rozvojovým krajinám pomôcť predovšetkým v zlepšovaní systému zdravotnej starostlivosti a systému školského vzdelávania. Pokiaľ ide o najúčinnější spôsob, ako môže Slovensko sprostredkovať pomoc ľuďom v rozvojových krajinách, najväčšie percento respondentov stále preferuje „odvádzanie finančných prostriedkov veľkým medzinárodným organizáciám ako UNICEF, Červený kríž a pod.“ (72%). I tak však došlo v porovnaní s rokom 2005 k poklesu o 16 percentuálnych bodov. Hneď za ním nasleduje poskytovanie malých grantov slovenským mimovládny organizáciám na realizáciu konkrétnych projektov v rozvojových krajinách (53%). Za najmenej účinné považujú respondenti poskytovanie financií slovenským firmám a súkromným podnikateľom na rozvojové projekty (37%)

Podľa opýtaných by prijímateľom rozvojovej pomoci mali byť predovšetkým africké krajiny. Myslí si to až 78% respondentov, rovnako ako v roku 2005 – 77%. Podpora všetkým ostatným regiónom sa znížila, v prípade Ázie a Afganistanu na 46% a 43%, v prípade susedných regiónov západného Balkánu a bývalých sovietskych republík východnej Európy na 36% a 31%.

Ako sme už vyššie naznačili, pochybnosti obyvateľov sa týkajú predovšetkým účelnosti využitia pomoci, ktorú Slovensko poskytuje rozvojovým krajinám – približne polovica respondentov (49%) si myslí, že táto pomoc nie je účelne využitá, čo je o 9 percentuálnych bodov viac, než tomu bolo v roku 2005. Táto nedôvera vplyva aj na vnímanie výšky objemu peňazí, ktorú Slovensko poskytuje rozvojovým krajinám. Len 14% opýtaných si myslí, že by mal byť tento objem peňazí vyšší, 39% ho považuje za dostatočný a 29% za priveľký. Na druhej strane, až 44% respondentov uviedlo, že by súhlasili so zvýšením tohto príspevku, pričom s navýšením o 10 centov mesačne na obyvateľa by súhlasilo 34% respondentov.

Individuálne darcovstvo a príspevky do verejných zbierok na rozvojové krajiny deklarovalo 28% opýtaných, čo je o 3 percentuálne body menej ako v roku 2005. Respondenti najčastejšie prispeli formou finančnej pomoci (verejné zbierky, odoslanie nejakej finančnej čiastky z platu, a pod.).

Projekt **Rozvojová pomoc sa nás týka** podporila Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) z prostriedkov oficiálnej rozvojovej pomoci SlovakAid.

Ďalšie detailnejšie informácie k prieskumu verejnej mienky budú zverejnené 21. októbra 2009 na www.nadaciapontis.sk.

Nadácia Pontis

www.nadaciapontis.sk

Nadácia Pontis je jednou z najväčších grantových a operačných nadácií na Slovensku. Podporuje firemnú filantropiu a presadzuje zodpovedné podnikanie. S firmami spolupracuje pri realizácii ich filantropických aktivít a poskytuje im poradenstvo pri tvorbe filantropickej stratégie. Realizuje prieskumy, vydáva publikácie, pripravuje vzdelávacie podujatia, organizuje ocenenie filantropických aktivít Via Bona Slovakia. Spravuje nadačné fondy, prostredníctvom ktorých firmy realizujú svoje darcovské aktivity. Nadácia Pontis je administrátorom združenia Business Leaders Forum. Projektmi v oblasti demokratizácie a rozvojovej pomoci podporuje disidentov a občiansku spoločnosť v Bielorusku a na Kube. Skúsenosti Slovenska nadobudnuté v procese transformácie a následného zápasu o otvorenú demokratickú spoločnosť využíva na Balkáne. Presadzuje zahraničnú politiku Slovenska a Európskej únie, založenú na hodnotách demokracie, rešpektovaní ľudských práv a solidarite.